

Yhteistyötä käyttösopimusten myötä jatkettiin Kultahieka Caravanin ja SF- Forssanseutu ry:n kanssa edelleen vuonna 2007. Mölkkykisan kiertopalkinto matkasi Forssaan. Olkkalan Kartanossa vietettiin syyskokouksen yhteydessä yhdistyksen toiminnan kehittämisseminaari. Toiminnan virkistämiseksi muistioon kirjattiin mm. yhteiset ”kamelikaravaani”-matkat esimerkiksi Venäjälle, treffien pitäminen uusissa paikoissa ja Vuotinaisten leirikeskukseen varaaminen pidemmäksi aikaa, vaikka viikoksi. Edellä mainittua oli jo kerran kokeiltukin, mutta ajankohta oli varmasti liian myöhäinen ja tiedotustakin olisi voinut parantaa, yhdistyksen sihteeri Anneli Sarkola pohti. Lisäksi esille tuli myös monia muita tapoja ja keinoja.

Yhdistys aktiivinen liiton ja ESMY:n toiminnassa

Halutessaan jäsenet voivat osallistua itsenäisesti myös muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Yhteispaikkojen lisäksi suosittuja ovat mm. Vantaan Talli Hausjärvellä ja talvipaikkana suosittu Messilä Hollolassa.

Suhteet liittoon ja toisiin yhdistyksiin ovat kunnossa.

Liittokokouksissa on Karkkilasta ollut yhdistyksen kolmenkymmenen vuoden toiminnan aikana aina edustaja. Se on seikka, joka ansaitsee erityishuomion. Onpa puheenjohtajuuskin liittokokouksessa ollut kerran Otto Turusella. Myös ESMY:n kokouksissa yhdistys on ollut aktiivisesti mukana edellisten vuosikymmenten tapaan.

Yhdistyksen kevät- ja syyskokoukset pidetään sääntöjen määräämässä järjestyksessä. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin. Yhdistyksen talous on myös aina hoidettu mallikkaasti.

30-vuotisjuhlatoimikuntaan kuuluivat Leo Kylmä, Otto Turunen sekä Anneli Sarkola. He vastasivat juhlien suunnittelusta ja muista järjestelyistä sekä historiikin valmistamisesta. Juhlia toteuttamaan he sitten saavatkin apujouk-

koja muista talkoolaisista. Juhlat tulevat olemaan varmasti vähintään yhtä hienot kuin edelliset - ellei sitten vieläkin mukavammat.

SF-Caravan

Viimeisten kymmenen vuoden aikana valtakunnallisen kattojärjestön SF - Caravanin jäsenmäärä on kasvanut joka vuosi, ollen vuonna 1998 45 164. Vuonna 2009 järjestäytyneitä karavaanareita oli jo n. 60 000.

Jäsenyhdistyksiä on tällä hetkellä 71 ympäri Suomen, kun vuonna 1998 niitä oli 65.

Liiton julkaisema Caravan-lehti ilmestyy kaikille jäsenmaksunsa maksaneille kuusi kertaa vuodessa. Joka vuosi ilmestyy myös leirintäopas-erikoisnumero sekä Karavaanarin ABC, jossa esitellään kaikki tärkeät yhteistyökumppanit ja heidän yhteystietonsa.

Yhdistyksen standaari

10-vuotisjuhlassa luovutettiin ensimmäisen kerran yhdistyksen standaari. Standaari No 1 annettiin SF-Caravan ry:lle ja No 2 Karkkilan kaupungille. Ensimmäiset standardin saaneet henkilöt olivat yhdistyksen perustajajäsenet. Standaarit jaettiin myös virolaisille kutsuvieraille, joita oli saapunut paikalle kaksi vaunukuntaa, sekä yhdistyksen yhteistyökumppaneille Karkkilan Sähkö- ja Koneavulle, Karkkilan Säästöpankille ja SF-Caravan ry:lle. Johtokunta oli tehnyt päätöksen, että jatkossa standardin saavat yhdistyksen jäsenet merkkipäivinä ja muut yhdistykset johtokunnan harkinnan mukaan. Myöhemmin asiaa vielä tarkennettiin siten, että standardin saavat ”toiminnassa mukana olleet” jäsenet. Tarkkoja tietoja siitä,

keille kaikille standaari tähän mennessä on annettu, ei ole löytynyt.

Yhdistys tänään

Yhdistyksen aktiivit toimivat jo rutiinilla monien vuosien taidolla ja tietämyksellä, mutta mukaan kyllä huolitaisiin ja toivottaisiin uusia ja vereksiä voimia. Hallitus, joksi entistä johtokuntaa nykyään kutsutaan, on varsin miesvoittoinen. Onneksi yksi urhea nainenkin on sentään naisnäkökulmaa hallituksessa antamassa. Tänä vuonna juhlanjärjestelyt, muiden rutiinien lisäksi, käyvät melkein työstä, vaikka toiminta onkin aktiivijäsenille tärkeää ja mieleistä.

Juhlavuoden toimintasuunnitelmassa on juhlatreffien ja muiden mahdollisten tilaisuuksien järjestäminen totuttujen tapojen ja mahdollisuuksien mukaan. Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Sääntöjen määräämät kevät – ja syyskokoukset järjestetään ajallaan. Niihin toivotaan runsasta osallistumista.

Monien vuosien tapaan pidetyt Juhannustreffit päätettiin jättää tänä vuonna väliin ylimääräisten järjestelyiden - 30-vuotisjuhlien ja historiikin - vuoksi.

Yhteistyökuviot Kultahiekan ja Majamäen kanssa toimivat edelleen. Sponsoriyhteistyö Lomapalvelu Oy:n, Sampo Pankin ja IFI:n kanssa jatkuu edelleen. Muita yhteistyö-

kuvioita ja suhteita solmitaan mahdollisuuksien mukaan. Jäsenhankinnan puolella tavoitteeksi asetettiin 250 jäsentä.

Kaikki yhdistyksen vähemmän aktiivitkin jäsenet ansaitsevat suuret kiitokset taustatuesta. Yhteistyö on voimaa ja kaikenlaisia jäseniä tarvitaan. 2000-luvun ensimmäisen kymmenen vuoden ajan jäsenmäärä onkin pysytellyt tasaisesti 220 kummallakin puolella.

Liiton ja ESMY:n kokouksiin ja toimintaan osallistutaan yhtä aktiivisesti kuin aiempinakin vuosina. Paljon on siis toimintaa juhluvuonnakin. Ja seuraava vuosikymmen alkaa taas touhukkaan toiminnan merkeissä.

Karavaanareiden pyörät pyörivät, eivät suinkaan sammu- loidu.

Henna Mitrunen

Merkkitapahtumia

Vuonna 2002 Sakari Kemppaiselle No.11713 60v. myönnettiin liiton kultainen ansiomerkki aktiivisesta toiminnasta yhdistyksen hyväksi. Kempainen kuuluu yhdistyksen perustajajäseniin ja on toiminut mm. puheenjohtajana johtokunnassa.

Vuonna 2002 Otto Turuselle No.11163 65v. myönnettiin kultainen yhdistysmerkki samoin perustein kuin edellä.

Vuonna 2003 yhdistykselle saapuivat suruviestit: Matti Sihvo No.59442:n ja Tauno Meren No:24278 vankkurit olivat pysähtyneet lopullisesti. Vuonna 2009 Pekka Lahden No.13189 vankkurit pysähtyivät myös.

Vuonna 2004 myönnettiin Matti Niemiselle 58v liiton kultainen yhdistysmerkki.

Pöytäkirjoissa olleen virheellisen merkinnän seurauksena merkki luovutettiin kaksi vuotta liian aikaisin, mutta nyt on Matti jo merkinsä ihan oikeesti ansainnut ja hauskalle kömmähdykselle onkin monta kertaa naurettu.

Vuonna 2004 luovutettiin 5 kappaletta yhdistyksen standaareja 25- vuotisjuhlien yhteydessä.

Numero 52 Lauri Väyrynen
53 Reijo Flinkman
54 Veijo Vainikka
55 Keijo Kaukelin
56 Eero Simolin

Muuta mukavaa

Vuonna 2006 Forssalainen ulkojäsen Pekka Lahti No.13189 lahjoitti yhdistykselle äänentoistolaitteet, jotka taas Ensio Salo huolsi ja lahjoitti puuttuvat mikrofoni johdot. Laitteista on ollut iloa yhdistykselle vuosien varrella.

Sakari Kemppaisen muuttaessa paikkakunnalta, muisti yhdistys aktiivista jäsentään luovuttaen hänelle kiitokseksi ja muistoksi ”karhu” taidevalun.

Mölkkykisan kiertopalkinto ei ole vielä ankkuroitunut Forssaan eikä Karkkilaan vaan kisailu jatkuu edelleen jännittävästi.

Liittokokoukset ja Esmu

S.F.-Caravan ry järjestää toistaiseksi keväällä ja syksyllä kokoukset, joihin jäsenyhdistykset nimeävät edustajansa päättämään liiton taloudesta ja hallituksen kokoonpanosta. Yhdistyksemme on ollut edustettuina aina liittokokouksissa, koska siellä päätetään meitäkin koskevista asioista.

Yhdistyksellämme on mahdollisuus nimetä kolme edustajaa, mutta joskus on ollut vain yksi käyttämässä valtakirjalla yhdistyksen koko äänioikeuden, kun matkakulut olisivat nousseet huomattaviksi. Liittokokouksiin liittyy laaja keskustelu muiden edustajien kanssa erilaisista yhdistyksen kohtaamista vaikeuksista. Neuvoja ja ohjeita annetaan puolin ja toisin.

Liitolle on saanut esittää kysymyksiä ja niihin tulee sitten aikanaan vastauksia. Liittokokouksen yhteydessä on ollut ns. puheenjohtajapalaveri, jossa on esitelty uusia näkemyksiä tai verotietoutta. Ryhmätöiden avulla on haettu esille uusia näkemyksiä suunnitteilla olevaa. Edustajan ohjelma on tiukka ja vapaaseen seurusteluun on joutunut käyttämään tunteja yönestä.

Esmu Etelä-Suomen Matkailuvaunuyhdistysten toimikunta on perustettu vuonna 1976 ja nykyään siihen kuuluu 13 yhdistystä. Kesäviikonloppuja on rajallinen määrä ja toimikunnan tarkoitus on estää treffien pitäminen samana viikonloppuna maantieteellisesti lähellä toisiaan olevilla paikkakunnilla. Liittokokouksessa päätettävistä asioista on pyritty aktivoimaan keskustelua, jotta erilaiset näkemykset tulisivat ilmi.

Positiivista julkisuutta haetaan järjestämällä parittomina vuosina hyväntekeväisyystreffit. Useana vuonna on kerätty varoja Pro MediHeli ry:lle, jonka toivotaan pääsevän lähitulevaisuudessa kokonaan yhteiskunnan tuen piiriin.

Anneli Sarkola

Historiikin 1999 kirjoittajan jälkisanat

SF-Caravan Karkkila ry:n johtokunta päätti 20 vuoden toiminnan kunniaksi kirjoituttaa yhdistyksen historiikin. Tehtävät annettiin jäsenelle, joka erään vuoden toimintakertomuksessa mainitaan yhdistyksen virkaiältään vanhimmaksi karavaanariksi. Tämän kirjoittajalla olikin vuoteen 1996 asti Karkkilan SF-Caravanin alhaisin jäsennumero. Oliko tehtävä samalla pieni muistutus jäsenelle, joka kyllä liittyi yhdistykseen heti saatuaan tiedon sen perustamisesta, mutta jonka aktiivisuus yhdistyksen asioissa – ei itse vaunuharrastuksessa – on rajoittunut jäsenmaksun maksamiseen ja jäsentiedotteiden lukemiseen? Etunsa on toki siinä, että kirjoittaja ei ole kuulunut yhdistyksen toimintaan keskeisesti vaikuttaneisiin. Eipähän ole tullut kiusausta sen paremmin itsekehään kuin turhaan vaatimattomuuteenkaan.

Ensi kosketuksen matkailuvaunuihin sain Ruotsissa. Olin lukiolaisena 1950-luvun alussa siellä kesätöissä ja ihmettelin maanteillä auton perässä kulkevia ”husvagneja”. Pääsinpä käymään yhdessä sellaisessa sisälläkin. Tuntui jännältä.

Omaan vaunuun perheemme pääsi keväällä 1971. Emme vielä silloin tunteneet tarvetta liittyä SF-Caravaniin. Alkuvuosina liikuimme lähes yksinomaan ulkomailla ja Autoliiton jäsenyydestä saimme kaikki

tarvittavat edut. Niinpä jäsennumeroni ei ole hieman tuhannen päälle, vaan keväällä 1974 liittyneenä niin korkea, että se silloin tuntui lähes hävettävältä. Monet ihmettelivät, että onko meitä jo yli kolmetuhatta! Karavaanarit ovat aina arvostaneet jäsennumeroa, etenkin sen pienuutta. Jäsennumero onkin aina tapana ilmoittaa nimen perässä. Kuten tunnettua, aika hoitaa monia asioita. Niin tämänkin. Aikanaan suurelta tuntunut onkin nyt pieni. Näin käy monissa muissakin asioissa.

Sain kirjoitustyötä varten käyttööni 22 kansiota yhdistyksen järjestämätöntä arkistoa. Sen läpikäyminen antoi elävän kuvan toimeliaasta yhdistyksestä, jonka 20-vuotinen taival ansaitsee kirjansensa.

26.7.1999

Lauri Kantola

Historiikin 2009 laatijan jälkisanat

*H*aluan sydämmellisesti onnitella Karkkilan karavaanareita ja SF-Caravan Karkkila ry:tä, maanteiden vapaita kuninkaita, tänä kolmantenakymmenentenä juhluvuotena.

Tilaisuus historiikin laatimiseen avasi mielenkiintoisen näköalapaikan toimintaanne. Pääsin myöskin kurkistamaan liikkuvaan harrastukseenne tai enemmänkin elämäntapaanne, joka on jatkunut monilla teistä jo vuosikausia. Lisäksi opin tuntemaan uusia ihmisiä, joiden polut eivät ole aiemmin omani kanssa kohdanneet.

Te karavaanarit kuljette ympäri maita ja mantuja minne auton nokka näyttää ja halutessanne pysähdytte mukavaan paikkaan lekottelemaan ja nauttimaan eväitä. Tutustutte rohkeasti vieraisiin kaupunkeihin ja kulttuureihin, aina ulkomaita myöden. Kokoonnutte myöskin mielellänne yhteen ja näette paljon vaivaa yhteisen kivan vuoksi. Toisinaan halutessanne voitte vetäytyä oman vaunun suojaan ja lämpöön nauttimaan omasta rauhasta. Sen jälkeen jaksatte taas iloisina ja tarmokkaina seikkaillla maailmalla. Yhdistystä on huolella ja antaumuksella luotsannut aikaansaava ydinjoukko, jota muut jäsenet ovat tukeneet pysymällä tiiviisti mukana. Mutta muistakaa aktivoitua tarpeen tullen mahdollisuuksienne mukaan, ettei pienempi ydinjoukko uuvu mukavassa mutta työteliäissä uurastuksessaan.

Toivon että ulkopuolisena ryhmänne tarkkailijana osasin tulkita tuntojanne objektiivisesti sekä oikein ja että olisin saanut välittymään aidon karavaanarihengen tässä historiikissa. Apunani oli innokkaita ihmisiä mm. juhlatoimikunnan jäsenet, mukavat haastateltavat, Matti Niemisen hyvä kuvamateriaali sekä myös Otto Turusen loistavat kuvat ja muistelmat vuosien varrelta. Sekä tietenkin Lauri Kantolan jo aiemmin kokoamat ja kirjoittamat alkuvuosien historiikin osat.

Alunperin tehtäväni oli lähinnä koota ja kirjoittaa viimeisten kymmenen vuoden historia ja julkaisun artikkelit. Lopulta valokuvauskoulutuksen ”sivutuotteena” opiskeltava julkaisujen taitto sai minut innostumaan ja myöskin toteuttamaan historiikin taiton. Siihen sain apua alan ammattilaiselta Leena Rautalalta. Sen, mikä alan vankasta ammattitaidosta puuttui, toivottavasti korvasi suuri innostukseni historiikkiinne tekoon.

Toivon täten teille kaikille paljon hyviä kulkusäitä tulevaisuuden seikkailuihin. Vaikka en ehkä omaa vaunua koskaan hommaisikaan, vilkutan teille iloisesti tien pientareelta ja kaihoisesti katson peräänne, kun mielitekojenne mukaan vaihdatte maisemaa. Olkoon tie vankkureidenne alla mahdollisimman lämmin ja kivetön!

26.7.2009

Henna Mitrinen

Muisteluksia vuosilta ja vuosikymmeniltäkin

Kaiken alku

Meidän kiinnostuksemme matkailuvaunuihin ja vaunumatkailuun alkoi itse asiassa samalla tavalla kuin niin monen muun karavaanarin kohdalla. Jo joskus kuusikymmentäluvulla heräsi mielenkiinto matkailuvaunuihin ja niillä reissuamiseen mm. kesälomien aikana. Varsinainen ”palo” asiassa syntyi ja jäi kytemään 1967, kun olimme kesälomareissulla ”farkku”-Volgan ja pienen harjateltan kanssa. Osuimme Lappeenrannan - myöhemmin aivan muista syistä huomiota saaneella - Huhtiniemen leirintäalueelle, kun aivan telttamme ja automme naapuriksi saimme kaksi helsinkiläistä pariskuntaa, jotka olivat liikkeellä ”asuntovaunun” kanssa.

Toinen pari oli kotoisin Oulusta, ja liikkeellä Simca-tonnin kanssa, ja toisella oli punainen Moskvitsh Elite- paketti. Mossen perässä oli ”asuntovaunu”. Kun keskustelimme, niin kertoivat, että vaunu on omatekoinen ja niin uusi, että sen päivän aamulla olivat kiinnittäneet viimeiset kaapit ja käyttäneet katsastuksessa. Olivat jo iltapäivällä Huhtiniemessä.

Leirintäalueen portilla oleva lämpömittari näytti 12 astetta, satoi vettä ja tuuli Saimaalta navakasti. Ei ollut hiki, olimmehan mainitun pienen harjateltan ”varassa”. Pakko on tunnustaa, että suorastaan kateellisina katselimme, kun naapurimme istuivat kuivassa lämpimässä vaunussa ja pistelivät hyvällä ruokahalulla höyryävää soppaa. Kun sitten olivat saaneet ruokailtua ja tehtyä muut tarvittavat askareet, ottivat kaapista ”limonaadi-vaatteet” päälleen ja lähtivät ajelemaan kaupungille.

Tuossa vaiheessa tulin maininneeksi Maijalle ihan ääneen, jotta jospa meilläkin joskus...

Samaisella reissulla poikkesimme telttoinemme Joensuun lähellä Lykynlammen retkeilymajalla, tulin tietämään paikan ollessani kymmenkunta vuotta aiemmin armeijassa

samoissa maisemissa. Paikalla oli samanlaisen pienen harjateltan kanssa yksinäinen autoton vaeltaja, ei enää mikään nuoren nuori, mutta ei vanhan vanhakaan. Lisäksemme oli myös perhe ”asuntovaunun” kanssa. Perheessä oli neljä lasta, kaksi vähän vanhempaa poikaa ja kaksi tyttöä, joista nuorin samanlainen, kolmekuinen vauva, kuten meidänkin kuopus.

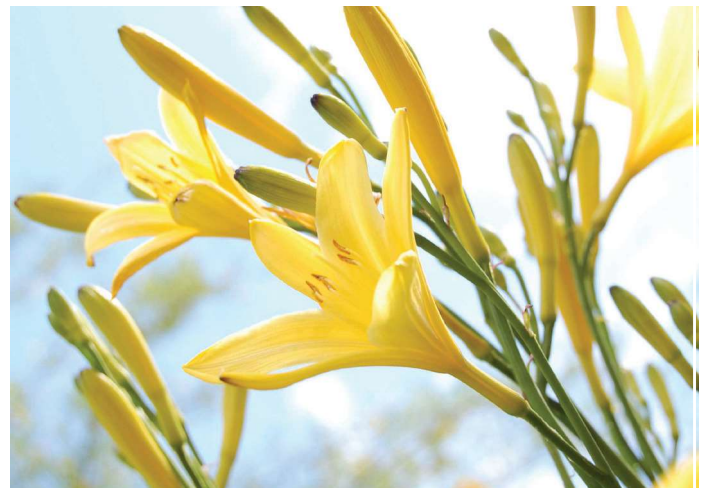
Sillä karavaanarilla oli veturina Volvo Amator ja vaununa Sprite Musketer. Kaveri osoittautui varsin innokkaaksi vaunuilijaksi, kertoi, että he ovat sen verran ”mustalaisia”, kuten itse sanoi, etteivät viihdy lomillaan ja muilla vapailaan kovin kauan kotinurkissa, lähtevät reissaamaan omia teitään.

Esitteli meille mielellään vaununsa, aina kemiallista wc:tä myöten. Kertoi, että hänellä oli aiemmin veturina SAAB – tuohon aikaan ei ollut vielä ”isoa” SAABia, oli ”ysikötonen”, eli ”pikkusaappi”. Kertoi, että kyllä sillä muuten pärjäsi, mutta esimerkiksi jostain irtosoraisesta jyrkenteestä tai kostealta nurmikolta ei päässyt vaunun kanssa liikkeelle.

”Tämä kyllä vetää kuin enkeli”, kuvaili hän Volvo Amatoriaan.

Kun sitten loman lopussa kotiuduimme, oli perjantain iltapäivä, avasimme television josta juuri tuli ”Sana viikonlopuksi”. Ensin emme kiinnittäneet mitään erikoista huomiota, mutta sitten hokasimme, että tuossa puhujassa on jotain kummallisen tuttua. Ruutuun tuli nimikin; Seppo Posti. Mietimme oikein porukalla, jotta mitä tuttua tuossa saarnamiehessä oikein on. Sitten Maija äkkäsi; tuohan oli siellä Lykynlammella, sen ”asuntovaunun” kanssa.

Kerran, joskus kolmen vuosikymmenen jälkeen tuosta kohtaamisestamme, olimme puhelinyhteydessä, piti trefata Lappeenrannan liittokokousreissulla, mutta eihän sitä saanut sopimaan ohjelmaan.

Viimeinen loma telttailten, ensimmäinen todellinen kosketus karvaaniin

Oli vuoden 1978 kesäloma ja lomailimme perheen voimin varustautuneina aiemmin hankkimallamme isomalla – ehkä jo hieman luksusta edustavalla – harjateltalla. Kierrellyämme itäistä Suomea, poikkesimme Juussa Piiterin leirintäalueelle. Oli aurinkoinen ja lämmin kesäpäivä. Asetuimme ”aloilleen” sopivaksi katsomallemme paikalle. Alueen käytävän toisella puolen oli kaksi ”asuntovaunua” ja ihmiset siinä vanujensa edessä etukatoksien suojassa, vähäisissä vaatteissaan ottamassa aurinkoa. Iltapäivällä tuli lisää porukkaa, tuli Chevrolet Impalan vetämä Sprite Musketer. Tämä Spriten väki pysähtyi käytävällä näiden aiemmin tulleiden vaunujen kohdalla ja meni tervehtimään, kuten ainakin tuttujen kesken on tapana. Vaikka emme erityisesti kuunnelleetkaan toisten juttuja, siitä parinkymmenen metrin etäisyydeltä ei voinut olla kuulematta kuinka siinä vaihdettiin ensikäden kuulumiset; missä päin oli reissuillaan kierretty ja mitä erikoista oli mahdollisesti kohdattu. Sitten tulijat kaarsivat vankkurinsa lähelle meidän telttamme ja asettuivat ”taloksi”.

Matti oli tuolloin harmonikkaopissa Ahvenaisen Veikolla ja harjoitteli soittamista teltan lipan alla. Naapuriksemme tullut mies tuli juttelemaan luoksemme ja keskusteluissa osoittautui hänkin muusikoksi. Tehdessämme paremmin tuttavuutta, totesi että hän itse on vielä varsin tuntematon, mutta hänen isänsä tuntevat lähes kaikki, jotka ovat jotenkin tekemisissä musiikin kanssa. Hänen isänsä on Helsingin Työväen yhdistyksen soittokunnan kapellimestari, Olavi Koskela. Johan toki Olavi Koskela oli tuolloin tunnettu nimi musiikki piireissä. Voimme todeta, että meillä oli monia samoja tuttuja muusikoiden joukossa. Samalla kun tulin tietenkin maininneeksi, että meilläkin olisi kovastikin mielenkiintoa noihin ”asuntovaunuihin”, mutta kun varallisuus ei riitä moiseen yllellisyyteen. Jäi mieleen, kuinka se kaveri tuumi, ettei heilläkään ole mitkään erikoisen suuret tulot, on vain kysymys siitä mihin ne rahansa käyttää. Kertoili, että heillekin monet kaverit huomauttavat, että ”kun teillä on varaa tuollaiseen”. Hän on sanonut, että heillä ei sitten ole varaa käydä kovin usein ravintolassa juhlimassa. Illan aikana tuli paikalle lisää matkustavaisia, meidän telttamme ja tuon iltapäivällä saapuneen naapurimme väliin ajoi vanhempi pariskunta mustan Volvo 144:n ja pienen Sprite`n muodostamalla matkailuvaunuyhdistelmällä. He eivät edes tervehtineet meitä kumpaistakaan, olivat vain omissa oloissaan. Emmekä mekään halunneet tuppautua. Aamulla hyvissä ajoin kokoilivat kalusteensa ja lähtivät jatkamaan matkaansa. Eilinen tuttavuutemme tuli juttelemaan ja kertoili SF-karavaanin vaatimasta vähintään neljän metrin turvavälistä. Sanoi, ettei tuo kaveri olisi saanut paikoittaa yhdistelmänsä siihen meidän väliin, sanoi vielä

katsoneensa karavaanin jäsennumeron ja päätteli sen perusteella, että kysymyksessä oli karavaanin jäsen ja on ollut jo sen aikaa, että oli täytynyt saada ainakin viimeisin Caravan-lehti. Kertoili, että juuri viimeisessäkin Caravanin numerossa oli kirjoitus vaadituista turvaväleistä. Päätteli, kun kyseessä oli vanhempi kaveri, jonka vuoksi hän ei halunnut mennä huomauttamaan asiasta, ja että sillä saattoi olla vaikeuksia yhdistelmän peruuttamisen kanssa, joten valitsi sellaisen paikan josta pääsee lähtemään ajamalla eteenpäin.

Naapurimme osoittautui aivan erikoisen innokkaaksi karavaanariksi. Kertoili, etteivät he ole aiemmin tavanneet noiden toisten vaunujen väen kanssa.

”Me karavaanarit olemme kaikki sinuja ja emme tunne titteleitä, olemme vain karavaanareita, tervehdimme tiellä vastaantulevia karavaanareita ja autamme aina toisiamme alueilla ja kaikkialla missä avuntarvetta esiintyy”. Hän kertoi myös liitosta, että se on puoluepoliittisesti sitoutumaton ja kaikki jäsenet ovat keskenään tasa-arvoisia, se kaikki on hänen mielestään erittäin hieno asia.

Emme ole treffanneet sen koommin, valitettavasti.

Sattuma astuu "kuvaan"

Erilaisten poliittisten kiistojen ja "kommervenkien" johdosta olin joutunut ottamaan vastaan paikallisen Osuusliike Tuen hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävät. Vuoden 1979 alussa kokoontui viiden osuusliikkeen johtokunnat Hyvinkäällä Osuusliike Ahjon ravintolassa – Hopealyhydyssä – pohtimaan liikkeiden stradekiaa. Paikalla olivat lohjalaisen Osuusliike Keon, karkkilalaisen Osuusliike Tuen, vihtiläisen Osuusliike Vison, hyvinkääläisen osuusliike Ahjon ja järvenpääläisen Osuusliike Perhelän johtokunnat ja hallintoneuvostojen puheenjohtajat. Perhelän toimitusjohtajana oli tuolloin Alpo Rantala, joka poikkesi monella tavalla – edukseen - totutuista osuusliikkeiden johtajista. Rantalan johdolla olivat perheläläiset perustaneet autoliikkeen, Auto-Perhelän. Auto-Perhelällä oli myöskin matkailuvaunujen myynti ja järvenpääläisen Matkaajan tehtaan edustus. Tauolla jututin Rantalaa, ja kyselin kuinka autoliike "istuu" osuusliikkeeseen, ja kuinka kauppa on käynyt. Rantala, tyypilliseen tapaan, veteli pitkiä savuja suoravartistesta piipustaan, ja totesi rauhallisesti, että Auto-Perhelä on Perhelän paras yksikkö. Ja että heillä on lisäksi matkailuvaunujen myynti, ja että Perhelä oli edellisvuotena toiseksi suurin vaunujen myyjä maassa. Jatko vielä, että todennäköisesti ovat kuluvana vuotena suurin.

Näistä Rantalan kanssa käymistäni jutusteluista jäi mieleeni erityisesti se, että Perhelä myy vaunuja. Kun sitten eräänä lauantaina olin kускаamassa muksuja Keravalle talvipäivilleen, pois tullessani eräässä risteyksessä valitsin väärän tien, tuohonkin aikaan Keravan, Tuusulan ja Järvenpään seudut olivat lähes loputonta tietyömaata. Huomasin hetkessä, että tämä tie johtaa Järvenpäähän, ajanpahan sieltä kautta, ajattelin. Tullessani Järvenpäähän, muistin Rantalan kertoneen Perhelän vaunujen myynnistä. Poikkesin Perhelään, mutta liike oli juuri sulkenut ovensa. Osa vaunuista oli ulkona, joten pääsin niitä katselemaan ulkoapäin. Kotona kerroin Maijalle, että eksyin tulomatkalla sen verran, että ajoin Järvenpään kautta ja että kävin samalla katsomassa Perhelässä "asuntovaunuja". Pohdiskelimme asiaa viikonloppuna, olihan tuo "kuume" herännyt aiemmin. Päätimme, että kun olin seuraavalla viikolla iltavuorossa, niin soitan heti maanantaiaamulla Perhelään ja kyselen asiaa. Niin teinkin, kyselin että olisiko siellä joku joka tietää niistä "asuntovaunuista". Kuului olevan Reijo Virtanen, sanottiin keskukselta. Esittelin kysymykseni Virtaselle, joka - kauppias kun oli – kehotti oitis tilaisuuden tullen tulemaan luokseen. Sovimme, että jollei mitään ylitse pääsemätöntä esiinny, tulemme seuraavana lauantaina, koska viikolla emme pääse tulemaan. Seuraavan lauantaina suuntasimme Volgan keulan kohden Järvenpäästä ja Perhelää. Virtanen esitteli meille asiaa tuntevasti vaunuja ja olisi halunnut myydä -76 mallisen Matkaaja 480:n. Se olisi ollut kyllä kalliimpi kuin se -72 mallinen Solifer 707, johon valintamme sitten kohdistui. Virtanen kertoi kuinka paljon parempi lämmitin siinä Matkaajassa oli, ja että se oli tiloiltaan paljon parempi kuin se Solifer. Tietenkin raha oli yksi ratkaiseva tekijä, kun sitä oli silloinkin niin vähän käytettävissä. Lisäksi siinä Soliferissa oli somemmat verhot kuin Matkaajassa, tämä oli tietenkin Maijan argumentti, minä kun en hokannut sitä puolta. Ajattelimme hakea pankista lainaa, kun käteiset eivät riittäneet. Säästöpankin johtajana oli silloin Seppo Hella, joka suhtautui varsin nuivasti asiaani, kun olin keskustelemassa. Hella oli lähes hävytön, sanoi ivallisesti, että on siinäkin mies, kun talostakin on vielä velkaa, ja nyt pitäisi saada velaksi rahat asuntovaunun ostoon. Tuo Hellan esiintyminen sai olemattomat "niskakarvani" nousemaan. Sanoin Hellalle, ettei meidän "asuntovaunun" ostosuunnitelmia päätetä Karkkilan Säästöpankissa, koska yhtään erää asuntolainastamme ei ole jäänyt rästiin. Vaikka tosiasia ei oikein olisi kyllä ollut "varaa" esiintyä niin "radikaalisti", mutta tehty mikä tehty. Olimme keskustelleet Virtasen kanssa mahdollisuudesta rahoittaa loput osamaksulla, ja niin päädyimme osamaksukauppaan.

Sitten piti vielä Volga ”valjastaa” veturiksi. Perhelä jo tuolloin niin monipuolinen palveluksiltaan, ettei tarvinnut lähteä kauempaa hakemaan vetokoukun asentajaa. Jo seuraavalla viikolla oli vankkurimme noudettavassa kunnossa. Työstä päästyäni lähdin hakemaan yhdistelmän kotiin. En ollut koskaan ajanut matkailuvaunuyhdistelmää, toki kuorma-autoa kyllä. Pakko on myöntää, kyllä se vähän jännitti. Ilta jo alkoi hämärtää kun lähdin Perhelästä. En ollut liikkunut paljonkaan Järvenpäässä, ja kun vielä ilta pimeni nopeasti, olihan helmikuun loppupuoli, Totta kait ajoin yhdessä risteyksessä harhaan. Olin eksynyt, katu kävi aina vain kapeammaksi ja kapeammaksi. Totesin olevani vikatiellä. Pyörsin yhdistelmän eräässä pienten katujen risteyksessä, ihmettelin itsekkin kuinka helposti siinä onnistuinkin, vaikka en ollut aiemmin peruuttanut matkailuvaunuyhdistelmää. Löytyihän se sitten oikeakin tie. Oli uskoton tunne ajaa sellaista painavaa yhdistelmää, oli kuin autosta olisi ollut veto pois tai ainakin jarrut olisivat maanneet päällä. Nukarissa, ennen Tuusulan tielle tuloa, piti ihan pysäyttää ja käydä toteamassa, ettei vaunun jarrut ole päällä, ei ollut. Ilta oli jo täysin pimeä kun pääsin kotia, olihan mennyt ensin aikaa Perhelässä, ja sitten vielä eksyminen, eikä matkan tekokaan sujunut samalla vauhdilla kuin ilman vaunua. Maija oli jo alkanut pelkäämään, jotta oliko sattunut jotain pahempaa. Tein etukäteen paikan vaunulle talomme eteen kadun varteen, silloin oli luminen talvi. Otatti se pari oikaisukertaa eteenpäin, ennen kuin vaunu suostui menemään siihen mihin oli tarkoitus. Myöhemmin kyllä totesimme, että olisi kannattanut uskoa Virtasta, ja ostaa se hivenen kalliimpi, mutta paljonkin parempi Matkaaja. Tällaista on kokemattomuus.

Pääsiäinen ja juhannus Laakasalossa

*K*un oli aikansa varusteltu ja kuormattu vaunua, tuli aika lähteä kokeilemaan, mitä on vapaa-ajanvietto matkailuvaunun kanssa. Siinä tuli sopivasti pääsiäinen ja kelitkin näyttivät suosivan. Päätettiin tehdä tuo ensimmäinen retki Lopelle Laakasaloon. Eväät ja muut tykötartteet lastattiin kyytiin ja tielle. Kaikki oli uutta ja outoa, mutta hyvin päästiin perille. Kuitenkin heti Laakasalon pihalla vaunu muistutti peruutusautomaatin puuttumisesta. Piti peruuttaa, että sain käännettyä yhdistelmän alueelle vievälle käytävälle. En tietenkään muistanut käydä laittamassa jarrujen estosalpaa päälle, niinpä sitten kun olin peruuttanut pari metriä, jokin pihan epätasaisuus vastusti sen verran, että jarrut menivät päälle. Yhdistelmä pysähtyi kuin seinään, ensin pelästyin, että mihin kummaan törmäsin. Sitten muistin minkä virheen olin tehnyt.

Saimme naapuriksemme jo vuosia vaunumatkailua harrastaneen Haimakaisen Erkin, joka osoittautui erikoisen hyväksi opastajaksi aloittelevalle karavaanarille. Oli sitten vaunu aseteltu Erkin avustamana paikoilleen, piti mennä vaunuun, mutta sepä ei onnistunutkaan ihan noin vain. Kotoa lähtiessä heitin, sekä vaununoven että kaasukotelon avaimet vaunun hyllylle, kun vaunussa oli englantilainen ovenlukko, niin tietenkin se oli ”vääränkätinen”, eli sisäkahvan ollessa alas käännettynä, oli ovi lukossa ja avattaessa sitä piti kääntää ylöspäin. Lisäksi lukko oli jo sen verran kulunut, että liikkui liiankin helposti. Niinpä sitten lukon sisäkahva oli ajon aikana valahtanut alaspäin ja ovi oli lukossa. Samassa muistin, missä avaimet olivat. Siinä seisottiin tumput suorina, mikä nyt neuvoksi. Haimakaisen Erkki neuvoi, että ota kookas ruuvimeisseli ja kierrä nuo muoviset ruuvit ikkunasta irti, niin saat sen ikkunan rikkomatta avatuksi. Niin tehtiin ja Tuija nostettiin avoimesta ikkunasta sisälle vaunuun ja avaamaan vaunun ovi. Ikkuna koottiin takaisin ja niin Maija pääsi keittämään ensimmäiset kahvit vaunussa.

Jos lienee ollut kommellusta itsellä oli sitä toisillakin. Laakasalon alue oli sen viikon loppuna varsin jäinen, olihan tavallaan viimeiset lumet ja jäät sulamassa. Naapurivaunun asukkaiden piti kaikesta päätellen juoda kahvit oikein täytekekulla herkutellen, mutta kohtalo puuttui peliin. Kaikesta päätellen olivat nautiskelleet päivän mittaan muutakin kuin kahvia, ja kun sitten mies sai komennon noutaa auton takakontista täytekakku, niin jäinen kenttä teki tehtävänsä. Mies liukastui juuri sopivasti, että kakku lähti liukkaasti alustaltaan ja tipahti vaunun kynnykselle. Onneksi olimme sen verran kauempana ja vaunun ikkunat ja ovi kiinni, ettemme kuulleet puhuttiinko siellä silloin painokelvotonta tekstiä.

Itse asiassa emme tunteneet, kaikesta huvittavuudestaan huolimatta, minkäänlaista vahingoniloa, pikemminkin myötä-harmittelua.

Loppujen lopuksi ensimmäinen retkemme onnistui kokemattomuudestamme huolimatta ihan hyvin, ja saimmehan jo heti monia uusia tuttavuuksia joita olemme treffanneet toistekin.

Vuoden 1979 Juhannus oli aurinkoinen ja helteinen. Karkkilalaisia karavaanareita oli Laakasalossa useampia. Lisäksemme olivat Suomiset, Saariset, Kemppaiset, Hartikaiset, Isakssonit, ja Tammistot. Meillä oli Kemppaisten ja Hartikaisten kanssa ihan oma ”patio”. Oikein ovat mukavat muistot siitäkin yhdessäolosta.

Juhannusyönä harvempi malttaa mennä nukkumaan kovin aikaisin, varsinkin kun on sellainen sää kuin silloin oli. Niinpä mekin Kemppaisen Saken kanssa olimme ”vierailulla” Isakssonin Alpon ja Ailin vaunulla. Senhän kaikki karavaanarit tietävät, että kun alan miehet osuvat asialle, niin kyllä jutun juurta riittää. Niin meilläkin. Emme edes huomanneet ajankulua, kaiken lisäksi sellaisessa porukassa tuppaa kuulokin huononemaan eli pitää puhua kovemmin. Porukkaamme osui Savon murretta puhuva kaveri, joka oli kaikesta päätellen ihan oikea jutunkertoja eli huuliveikko.

Jo joskus aamulla kolmen aikoihin isäntä tuli sanomaan, että kyllä valvoa saatte, mutta ette saa nauraa niin kovaa. Me havaittiin mitä kello oli ja sanottiin ihan hiljaa, jotta ”tsjuu tsjuu” ja päätettiin, että jatketaan sitten päivemmällä.

Kaikesta mukavuudesta huolimatta sisältyi siihenkin juhannukseen ikävääkin. Varsinaisen juhannuspäivän iltapäivällä, ollessamme siinä kokoontuneina porukalla iltapäivän kahville, panimme merkille, että alueen käytävää pitkin meni ambulanssi rantasaunalle päin vilkut päällä ja tuli tuokion kuluttua takaisin ilman vilkkuja. Ajattelimme, että joku olisi saanut sairaskohtauksen ja tarvitsi apua. Sitten muutaman tunnin kuluttua kiersi alueella kuulutusauto ja ilmoitti, että kello 21 on alueella hiljainen hetki jäsen numero ”NN:n” poismenon johdosta. Kun kello oli 21, oli alue täysin hiljainen, vain kevyt tuulen henkäily ja lintujen laulu oli kuultavissa.

Kaikkein kuumimman iltapäivän aikaan uimarannassa oli paljon porukkaa uimassa ja ottamassa aurinkoa. Joku nuori poika oli huomannut uideissaan miehen tukan oleva veden pinnassa. Oli ajatellut ensin, että joku on sukeltamassa. Mutta sitten oli huomannut, ettei se liikkunut mihinkään päin, oli hälyttänyt aikuisia paikalle, jotka toivat hukkuneen rantaan. Olivat yrittäneet elvyttää, mutta tuloksetta.

Paikalle osuneet päättelivät, ettei hän olisi varsinaisesti hukkunut, vaan saanut sairaskohtauksen ja jäänyt sen vuoksi veteen. Oli kaikesta päätellen nautiskellut aivan liian paljon voimajuomaa, joka sitten kovan helteen myötä osoittautui kohtalokkaaksi.

Ensimmäisellä lomareissulla vaunun kanssa

*K*oitti sitten heinäkuu ja odotettu kesäloma, joka tietenkin toi oma jännityksensä, olihan ensimmäinen pitempi reissu edessä. Vaunua varustellessani poikkesin Karkkilan Teboililla tankkaamassa ja laitoin renkaihin ilmaa, mutta kun en ollut tullut mistään ottaneeksi selvää kuinka paljon painetta vaunun renkaihin tulisi laittaa. Sanoin silloin Karkkilan Teboilia hoitaneelle Vaaran Eerolle, jotta minkähän verran noihin renkaihin pitäisi panna painetta. Eero sanoi heti jotta kolme ja puoli kiloa, ajattelin jotta Eero veti vastauksen hatusta ja ettei niin mahdollisesti voisi laittaa. Laitoin kuitenkin vain kaksi ja puoli kiloa. Totesin kuitenkin heti matkan alussa, että se on liian vähän ja poikkesimme huoltoasemalle ja lisäsin kolmeen kiloon. Ajaminen tuli vakaammaksi, mutta oli vieläkin vähä huojauteleva. Virroilla tankkasin auton ja nostin vaunun renkaiden paineen kolmeen ja puoleen kiloon. Suorastaan pelkäsin, jotta se on niin kova paine, että renkaat eivät sitä kestäisi, ajo kyllä muuttui vakaaksi, oli kuin kiskoilla. Yritin kyllä seurata peileistä miten renkaat näyttäisi käyttäytyvän.

Ei siinä mitään ongelmia näyttänyt olevan, kunnes muutamien ajokilometrien jälkeen kuului erikoinen ääni, joka olisi voinut olla vaikka renkaan räjähdys. Kun yritin katsoa peileistä, niin vaunu näytti mutkittelleen, olin varma, että nyt rengas räjähti. Pysäytin yhdistelmän tien laitaan ja säntäsin ulos katsomaan, mikä oli tilanne. Molemmat vaunun renkaat olivat ehyet. Panin merkille, että oli kuin auton moottori olisi käynyt omituisen epätasaisesti. Avasin konepellin, moottori hyppi niin, että näytti lentävän pois paikoiltaan. Pysäytin moottorin ja menin katsomaan, mikä sitä oikein vaivaisi. En huomannut mitään tavallisuudesta poikkeavaa, laitoin moottorin uudelleen käyntiin, sama juttu. Pysäytin ja aloin katsella auton alle, jotta valuisiko sieltä jotain. Ei valunut tippaakaan. Sitten huomasin, että tuulettajan siipi oli katkennut ja lentänyt suoraan alaspäin ja hiekkapellin läpi, siinä se tökötti puolivälistään kärki alaspäin. Tuntui uskomattomalta kuinka suuren epätasapainon yksi puuttuva tuulettimen siipi saa aikaan.

Kohdalle sattui juuri sopivasti sivutie, jolle peruutin yhdistelmän vaikka moottori pomppi kuin hullu. Tiesin, että Volgan tuuletin on kaksiosainen, joten ajatteli, että irrotan vain katkenneen siiven, kyllä se kahdella lavalla pärjää, ja jos jäädyttäminen ei riitä, niin poistan moottorista termostaatin. Otin avaimet ja irrotin tuulettimen siivet, mutta huomasin että toinenkin oli juuri katkeamassa. Nyt tuli pulma. Kun siinä juuri pähkäilin, jotta mitä minä tähän hätään keksin, paikalle tulla hissutti kovin erikoisesti pukeutunut ja muutenkin erikoiselta vaikuttava ukko.

”Tuliko ongelmia”, kysyi ukko, kun näki jotta konepelti oli auki ja työkalut levällään.

Kerroin, että kyllä tässä nyt pulmaa on, kun katkesi tuulettajasta siivet. Äijä sanoi, että tuossa puolentoista kilometrin päässä on ”veljesten” korjaamo ja hän uskoo, että siellä ovat nytkin paikalla. Ajattelin, jotta pakkohan tässä on kokeilla, vaikka uskoin homman olevan turhan, kun oli sunnuntai ja iltapäivä.

Otin siivet kouraan ja lähdin kävelemään sanottuun suuntaan. Lienee ollut se sanottu puolitoista kilometriä, siellä oli sellainen korjaamo, kuin nyt maaseudulla pruuukaavat olla. Paikalla oli kaksi miestä, toinen osoittautui naapurin pojaksi. Esitin asiani, jotta tarvitsisin nyt hitsausapua. Se ”seppämies” katseli ja sanoi, että kyllä hän voisi ne hitsata, mutta se on turha vaiva, se menee vierestä poikki. Minä sanoin jotta kun pitäisi päästä jatkamaan matkaa.

”Kyllä siihen pitäisi löytää toiset siivet”, tuumi seppä.

”Mutta mistä sen nyt sitten otat”, aloin jo epäillä.

”Täytyy mennä katsomaan olisiko tuolla meidän romukasassa, kun siellä on noita moottoreita”, tuumaili mies.

”Onko siellä Volgan moottoria”, ehätin kysymään.

”Sitä ei kyllä ole”, oli vastaus.

”No sitten ei kyllä löydy, on ne kyllä niin yksilölliset”, vänkäsin.

”No mennään nyt sentään katsomaan”, sanoi mies.

Mentiin ja mies käänteli moottoreita ja vertaili siipeä niihin.

”Tuossa olisi ainakin lähellä, hän ottaa sen irti”, tuumi ja otti sopivan avaimen taskustaan.

Ajattelin jotta turha vaiva.

”Minkä moottori se on”, kyselin.

”Hanomakin diiseli”, sanoi mies ja kiersi tuulettajan irti.

”Katos, reikäjako ja keskireikä ovat ihan samat, on tässä siivet sentin verran lyhemmät” sanoi mies ja näytti tuulettimet päällekkäin aseteltuina. Kiinnityspultit olivat kahdeksan milliset, kun Volgan siivet olivat kymmenen millin pulteilla.

”Kyllä tästä saadaan siivet kun vain porataan reiät suuremmaksi”, tuumi kaveri ja lähti edellä verstaalle. Sitten hän muisti, että heidän porakone oli jossain lainassa. Käski sen nuorenmiehen mennä hakemaan toisesta, lähemmästä, naapurista porakoneen. Poika lähti punaisella Opelillaan ja toi porakoneen ihan tuossa tuokiassa. Kymmenen millin terä koneeseen ja poraamaan. Pora pyöri täysillä kierroksilla ja minä jo ehätiin sanomaan, jotta tuo terä ei kyllä kestä, se palaa noilla kierroksilla. Kaveri yritti säätää kierroksia pienemmälle, mutta se kone toppasi pyörimästä kokonaan, ei pyörinyt hiljaa eikä kovaa. Kaveri avasi koneen kahvan ja liitti johdot ohi säätimen, johto seinään, kyllä pyöri. Kaveri paineli reiät, jotta poran kärki hehkui, mutta reiät tulivat. Kaveri otti kahvan uudelleen auki ja laitoi johdot takaisin ja sanoi sille nuorukaiselle, jotta vie takaisin ja sano että se ei toimi. Tottahan se olikin, ei se toiminut.

Minulla oli tuulettajan siivet ja kysyin, mitä maksaa.

”Anna vitonen”, sanoi mies.

Maksoin ja poistuin tyytyväisenä. Laitoin siivet paikoilleen ja pääsimme jatkamaan matkaa.

Se oli mielestäni eräänlainen ”huippupäivä”; sunnuntai-iltapäivä, keskellä ”autiota” maaseutua, autosta tuulettajan siivet poikki, ja puolentoista tunnin kuluttua jatkamaan matkaa kuin ei mitään olisi tapahtunutkaan. Eikä siinä vielä kaikki.

Juuri tuulettajan kohdalla oli vasemmalla puolella öljynsuodatin ja oikealla puolella akku ja tietenkin yläpuolella konepelti. Kaikkien korjaaminen olisi ollut huomattavasti vaikeampaa ja

kalliimpaa. Joskus vain on näin.

Sillä reissulla teimme matkamme ”perän” Kemijärvellä. Se kesä on jäänyt mieleen varsin kylmänä, mutta ei mitenkään erikoisen sateisena. Kuitenkin pohjoisessa oli mustikkasato sellainen, etten moista muista nähneeni. Taivalkoskella Kylmäluoman leirintäalueellakin oli mustikkaa niin paljon, että iljetti kävellä. Poimimme siitä alueen aidan takaa puolenkymmentä litraa ja Maija keitti ne ”säilykkeeksi”. Sanoin Maijalle, jotta jos olisi paremmat säilytys- ja kuljetusmahdollisuudet, niin poimittaisiin talven mustikat. Maija meinasi, jotta kyllä niitä löytöy Karkkilastakin. Tulimme Nurmekseen ja poikkesimme tervehtimässä tädin perhettä. Kysäisin miten Nurmeksen seudulla on mustikkaa. Tädin mies totesi jotta niin vähän, että mustikka siellä, toinen täällä ja kuivuneet sellaisiksi, että pitäisi olla hohtimet mukana.

Kun tultiin Karkkilaan, niin ei tarvinnut edes hohtimia.

Rekiniemi kutsui

Joskus 1982 suuntasimme kesälomareissumme Lieksan Vuonisolahteen, ja Rekiniemen SFC-alueelle. Lähdimme Karkkilasta kolmen vaunukunnan - Kemppaiset, Örnbergit ja me - voimin kohden Itä- Suomea.

Poikkesimme Joensuussa kaupoilla ja tankkaamassa. Minulla on ollut käytössä Teboilin luottokortti kai jo yli kolmekymmentä vuotta. Kun sitten piti maksaa tankkaus kortilla, ei korttia löytynyt mistään, ei autosta, ei vaunusta, ei kumpaisenkaan kukkarosta. Rahalla siitä selvittiin, mutta missä on kortti, hävinnyt mikä hävinnyt. Siinä muistelemaan, jotta missä viimeksi tankattiin, se oli Luumäellä. Aseman hoitajana sattui olemaan jo lähempänä eläkeikää oleva ja paljon erilaisia tapauksia nähnyt mies. Hän sanoi heti, jotta onko sinulla tallella ostokuitteja aiemmasta tankkauksesta, oli sellainen kukkarossa.

”Anna se tänne”, sanoi mies ja menimme takahuoneeseen. Mies otti puhelimen ja soitti Kotkaan Teboilin konttoriin ja kuului sanovan jotta tällainen kortin numero, kuolettakaa se heti ja lähettäkää uusi kortti hänen antamaan koti osoitteeseen. Kiittelin, poistuimme ja tuumin, jotta olihan vikkela ukko. Kun tulimme kotiin, oli pöydällä postin tiedote saapuneesta kortista.

Lähestyessämme Vuonisolahtea Joensuusta päin, pian ylitettyämme Ahvenisen korkean sillan, Kemppaisen Sakari kyse- li, että mentäisiinkö Vuonisolahteen museotietä. Meillä kaikilla oli käytössämme LA-puhelimit, joten pystyimme pitämään yhteyttä koko matkan ajan. Vastasimme, että mennään vain.

Oli torstai iltapäivä kun saavuimme Rekiniemen alueelle. Tarkoituksemme oli jatkaa matkaa joko silloin huomenissa perjantaina taikka sitten ainakin lauantaina. Tultuamme alueen portille, oli isäntänä toimiva Honkasen Aimo vastassa ja toivottamassa tervetulleiksi.

”Missä sitä on oikein viivytty, kyllä teitä on jo odotettu”, oli Aimon kommentti.

Myöhemmin naureskelimme tuota Aimon tervetuloivotusta. Kerroimme sen jollekin toiselle karavaanarille, että kuinka Aimo toivotteli meidät tervetulleiksi paikalle. Tämä kertoili, että joku yksitotisempi eli yksille napille tehty matkailija oli ottanut herneen nenäänsä ja tuuminut, ettei ainakaan heidän kulkemisiaan tarvitse kenenkään kysellä. Olivat lähteneet heti seuraavana aamuna pois.

Emme ehtineet ohittaa vielä alueen porttia, kun naisemme keksivät portinpielessä ilmoituksen, jossa kerrottiin, että lauantai-illalla on ”Radion lavalauantai” -lähetys Vuonilahden lavalta. Naiset tekivät oitis päätöksen - johon meillä miespuolisilla ei ollut veto-oikeutta - ettemme jatkakaan matkaa vielä lauantaina.

Asettelimme vaunumme paikoilleen siten, että saimme yhteisen pihan, johon oli hyvä laittaa pöydät ja tuolit. Lainasin

Örnbergin Viljolle nestetunkkia, jotta saimme vaunun vaateriin. Kun vaunu oli oikeassa asennossa, sanoin Viljolle, että anna tunkin olla siinä alla, ei se siinä väsy ja eikä sillä ole kuitenkaan mitään tarvetta niin kauan kuin tässä ollaan, on-pahan valmiina lähtiessä kalikoiden poistamista varten.

Hetken kulutta alkoi kuulua Örnbergien vaunusta ihan oikea sadattelu. Kun olimme lähteneet tulemaan sitä museotietä, niin Sakari otti vähän turhan kiireen ja Viljo oli ajatellut, että on pakko seurata, muuten voi eksyä. Museotie kun on nimensä väärti, mäkinen ja mutkainen, tosin silloin oli pinnaltaan hyvässä kunnossa. Totta kait, kun vaunu keikkui joka suuntaan, ylös ja alas ja kupeelle kummallekin, niinpä oli jääkaapin ovi päässyt aukeamaan ja kaapin sisältö hujanhajan pitkien vaunun lattiaa. Mutta siivoamisellahan siitäkin selvisi.

Sitä paitsi seikkailumielellähän reissussa ollaankin.

Perjantaina iltapäivällä, siestan aikoihin, Maija loikoili vaunumme takasohvalla ja katseli tapahtumia alueella.

”Nyt tuli sellainen vaunu jonka minä haluaisin”, kuului Maija kertoilevan näkemänsä.

Alueen käytävän toiselle puolelle peruutteli sinapin värinen Volvo 240, perässään uuden näköinen teli-Kafi 520.

Iltapäiväkahvien menuun kuului lettukestit; naiset, Martta, Kirsti ja Maija, aikoivat paistaa lettuja kahvin kanssa herkuteltavaksi. Joku naisistamme totesi, jotta kun aamupäivällä oltiin ostoksilla Lieksassa, eikä kukaan hoksannut ostaa mansikkahilloa. Niin äsken paikalle tulleen karavaanarin vaimo kuuli sen ja huikkasi käytävän yli, että laittakaa sitä taikinaa sen verran enemmän, että riittää heillekin, he ovat juuri tulleet Haaparannasta, ja että heillä on mansikkahilloa. Niin ratkesi sekin hillottomuuden pulma.

Siinä kuluikin sen perjantain iltapäivä kahvia juodessa ja solmiessa uusia tuttavuus- ja ystävyysuhteita jyvaskyläläisiin Eila ja Erkki Romppaseen. Siitä muodostui sellainen ystävyys ja yhteistyö, joka on kestänyt aina tähän päivään saakka. Lähes joka vuosi olemme treffanneet näiden kuluneiden vuosikymmenten ajan.

Tuli sitten lauantai-ilta ja radion Lavalauantai-lähetyksen aika alkoi lähestyä. Tuolloin Lavalauantaita veti keskisuomalainen, nyt jo edesmennyt, Pentti Laurio. Laurio oli saapunut Vuonislahteen jo päivällä ja kokosi illan ohjelman paikan päällä. Esiintyjien joukossa oli monia paikkakuntalaisia ja lisäksi Laurio oli halunnut haastateltavakseen sellaisen karavaanarin joka olisi lähtöisin Pohjois-Karjalasta ja lomareissullaan Rekiniemessä. Paikallisena toimijana oli Honkasen Aimo SF-C:n Pielisen Karjalan yhdistyksestä. Kun Laurio oli esittänyt toivomuksensa haastateltavaksi, oli Aimoille tullut heti ensimmäisenä mieleen useammankin kesän alueella viettänyt Primetan Kalle.

Kun sitten alkoi lähestyä aika, jolloin piti ohjelmassa esiintyvien kokoontua lavalle, oli Aimo lähtenyt hakemaan Kallea alueelta. Kalle on kalassa, olivat alueella olevat sanoneet Aimoille. Aimoille pulma jotta kenet hän nyt sitten saa tilalle. Siinä Aimo oli muistanut minut, ja kyselemään toisilta karkkilalaisilta, jotta missä minä olin. Ne, Örnbergit, Kemppaiset, Romppaset ja Turuset, lähtivät lavalle, olivat naapurit kertoneet. Aimo äkkiä autoon ja lavalle hakemaan minua, mutta kun paikalla oli jo paljon porukkaa, ei Aimo minua löytänyt. Aimo takaisin alueelle, jotta kai se Kalle on jo tullut kalasta. Kalle lähti juuri saunaan, olivat toiset sanoneet Aimoille. Ja Aimo ajoi taas takaisin lavalle. Oli sitten nähnyt Örnbergin Viljon ja kysynyt, jotta ovatko ne Turuset täällä lavalla. Tuolla ne lavan perällä istuvat, oli Viljo sanonut. Aimo tulla paineli puolittain juoksujaalkaa ihmismassan lomasta ja tarrasi hihasta kiinni ja sanoi, ”että teidät on pidätetty”. Minä tietysti kyselemään, jotta mikähän mahtaa olla ”pidätyksen” syy. Laurio tarvitsee ohjelmaansa haastateltavan, siinä piti olla Kalle, mutta kun se ei nyt kerkiä, sinun on tultava tilalle. ”Ei per...”, sanoin Aimoille. Aimo sanoi jotta nyt ei ole aikaa temppuilla, sinä tulet, mennään Laurion luokse. ”Laskeskelin” pikaisesti, ja sanoin jotta mennään kuulemaan mitä se haluaa kysellä. Mentiin Aimon kanssa puhvetin puolelle, jossa Laurio oli juomassa keltaista Jaffaa. Aimo esitteli ”löytönsä”, tervehdittiin ja minä esitin Lauriolle jotta pitäisi varmaan vähän harjoitella tai ainakin saada kysymykset etukäteen, olisi helpompi vastaila. Siinä kun hetki keskusteltiin, niin Laurio sanoi römeästi jotta, ”ei perkele, me mitään harjoituksia tarvita, kyllä me pärjätään”.

Tekniikan miesten viritellessä vehkeitään, halusivat ottaa ääninäytteen ja pyysivät Lauriota höpsemään jotain ja siten että saavat salinkin äänen kuuluville. Totta kai Lauriolla oli vitsi valmiina: ”tansseissa poika sanoi työlle, että täällä on niin kuuma jotta hän menee ulos jäähdyttelemään, kun sitten poika palasi ulkoa, oli vasen housunpunti märkä. Tyttö kysyi jotta sataako siellä, ei kun tuuloo, vastasi poika”. Porukka hörähti nauramaan ja näin tekniikka sai haluamansa saliaänenkin testattua. Se ohjelman osuus, jossa esiintymisvuoroni oli, olikin vasta yöradion puolella. Laurio ”röpötteli” tutulla tyyllillään ja omasta mielestäni selvisin osuudestani ihan kunnialla.

Kävin lähetyksen jälkeen kuuntelemassa ”osuuteni” ohjelmasta Ylen tekniikan autossa. Enkä hokannut pyytää, jotta tulen huomenissa nauhurin kanssa kopioimaan ohjelman. Tietenkin luotin, jotta joku nauhoittaa kuitenkin. Ohjelmassa oli haastateltavana myös Vuonislahden kauppias, Turusen Riitta. Riitta kertoi, että heidän naapurinsa, joku vanhempi mies, oli nauhoittanut ohjelman ja luvannut Riitalle kasetin. Mutta sitten tämä mies oli kuollut ja perikunta oli heittänyt kasetit kaatopaikalle. Näin jäämme molemmat Riita kanssa ilman tuota tallennetta.

Kun sitten yöllä palattiin vaunuille, ehkä hiukkasen horjuen - kuten laulussa sanotaan - olivat alueella olevat karkkilalaiset valveilla ja västassa. Olivat kuunnelleet radiosta, riemu oli sen mukainen ja tarjosivatpa vielä viskiryyppinkin.

Sunnuntaiamulla Kemppaisen Sakari sanoi, että sunnuntaipäivä ei ole mikään ajopäivä. Kaikki oltiin ihan samaa mieltä, jotta vasta maanantaina jatketaan matkaa.

Sunnuntaina joskus kymmenen aikoihin lähdimme Kemppaisen Sakarin kanssa herättelemään Miettisen Raimoa. Raimo oli vielä täydessä unessa kun me Sakarin kanssa kolistelimme Miettisten vaunun ovella. Minä huhuilin oven takaa, jotta ”herätkää, polliisi odottaa”. Raimo tietenkin arvasi jotta ketä siellä on.

”Mitä, onko siellä konstaapeli Kemppainen”, kuului Raimon ääni ja vaunu heilahti kertoen, että isäntä olisi tulossa ovelle. Kuului vaunusta kantapäiden kopinaa, joka kertoi, että tulossa ollaan. Minä ehätin sanomaan, jotta millaista tämä homma oikein on, kun kello on jo puolessa päivin, ja täällä vaan maataan.

”Mitä - kuka siellä pitää kellua pilkkana”, kuului Raimo sanovan ja vääntäytyi pikkuhousuissaan ja tukka sekaisena vaunun ovelle. Siitä sekin päivä lähti hiljalleen käyntiin.

Maanantaiamulla kokoiltiin kampeita ja valmistauduttiin lähtöön. Örnbergin Viljo alkoi laskea ilmoja vaununsa renkaasta, että suhina kuului. Me Sakarin kanssa, jotta hulluksiko se tuli, kun pitäisi lähteä tielle, niin tämä tyhjentää rengasta.

”Kun tässä renkaassa on liian paljon ilmaa”, selitti Viljo. Ja kertoi, että kun hänen piti purkaa ”virityksiään” ja nosti tunnilla vaunua sen verran, että saisi kalikat pois pyörän alta. Kun pyörä oli koholla maasta ja vapaa pyörimään, niin hänen piti kokeilla jotta laahaako jarrut, niin sormet osuivat pyörän sisäpuolella nyrkin kokoiseen pattiin.

Ei auttanut muu kuin irrottaa pyörä ja laittaa tilalle Sakarin mukaansa varaama varapyörä. Siitä kyselemään paikallisilta karavaanareilta, löytyisikö Lieksasta sellaista liikettä josta voisi mennä kyselemään sopivaa rengasta. Paikalliset neuvoivat paikan josta kannattaisi kysellä. Lähdimme jatkamaan matkaa ja poikkesimme saamaamme osoitteeseen. Viljo kysyi paikalla olleelta asentajalta mahtaisiko löytyä tarvittavaa rengasta. Kyllä heillä pitäisi olla, sanoi asentaja ja haki hallista renkaan. Mitä se maksaa, kyseli Viljo. ”See maksaa – kaks ja puoli satoo - peälle pantuna kaksatookolomekymppi”, sanoi asentaja. Olisikos teillä aikaa laittaa se vanteelle, kyseli Viljo. ”Ka, kun sattuu justiaa olemaan semmonen aika”, tuumaili asentaja. Niin Viljo sai vaunuun uuden renkaan ja matka saattoi jatkua.

Viljo kyllä oli jälkeinpäin vakaasti sitä mieltä, että Rekiniemestä joku soitti sinne rengasliikkeeseen, että täältä ollaan tulossa, niin tiesivät varata työlle ajan.

Kyllä me vähän jälkeinpäin naureskeltiin, että jos se rengas olisi räjähtänyt vaikkapa yöllä, niin se olisi ollut hivenen erikoinen herätys.

Tukholma- Oslo- Haparanda- Ji

K

Kahdeksankymmentä-luvun alussa päätimme Kemppaisten ja Mikkasten kanssa tehdä lomareissun Ruotsiin ja Norjaan. Kemppaisen Sakke keikkaili tuolloin paljon työmatkoillaan pohjoismaissa. Sakke järjesteli laivaliput ym. tarpeellisen alkukesän aikana. Kun sitten koitti loman alkamisen aika, sonnustauduttiin Sakarin ja Kirstin kanssa matkaan Karkkilasta, Mikkasen Irja ja Jaakko tulivat Helsingin suunnalta sovittuun paikkaan, Turun satamaan. Laiva, jolla tehtiin matka Turusta Tukholmaan, oli silloin Silja Star, joka sitten myöhemmin liikennöi uppomiseensa saakka ”Estonia” nimisenä.

Olimme varustautuneet oikein oman saunan kanssa; Sakke teki, metallimies kun on, ihan oikean uloslämpivän kiuhaan, ja Maija ompeli meidän vanhasta, mutta ehyestä, isosta harjatteltasta telttasaunan. Niinpä meidän kyydissämme oli telttasauna, Kemppaisilla kiuas kivineen ja muine tykötarpeineen. Mikkasille jäi tuotavaksi, kuten olimme asian sopineet, tarvittavat saunan lämmityspuut.

Kun sitten saavuimme illalla Tukholman satamaan, olimme varautuneet ajamaan peräkanaa, kun Sakke tiesi ja tunsu reitin. Kuitenkin sovittiin, että ennen matkan jatkamista pysähtyisimme Saken tietämällä pysäköintipaikalla erään tehtaan portilla. Laivasta meidän piti ajaa peräkkäin ulos, mutta kuinka ollakaan, ohjaaja katkaisi meidän letkamme juuri Jaskan edestä, jota minä, hänen edellään ajavana, en huomannut.

Sakke ajoi edellä ja minä seuraavana, tullityttökin vain näytti, että antaa mennä. Mikkasia ei alkanut näkyä eikä kuulua vaikka me kuinka huhuilimme la-puhelimilla. Meillä oli jo Saken kanssa jonkinlaista hauskaa, kun kuvittelimme, jotta jos se tulli sittenkin otti Jaskan yhdistelmän tarkastukseen. Niin on siinä tullilla miettimistä, että mitä varten Jaskan vaunun etukoteloissa on muovisäkillinen pilkottuja polttopuita, ja miten Jaska ummikkona asian selvittää.

Aikansa odoteltuaamme ja huudeltuaamme, alkoihan se Jaskakin vastailla, ei vain aiemmin ollut kuullut laivan autokanella. Siinä sitten katselimme karttaa ja lähdimme jatkamaan matkaa. Aloimme sitten Jaskan kanssa kummastella, että miksi lähdimme Mälaren -järven pohjoispuolta, kun Södertäljen ja Eskilstunan kautta olisi suurempi tie. Sakke vain tuumi, jotta täytyy ajaa täältä kautta, kun asiat niin vaativat. Ilta pimeni yllättävänkin nopeasti, olimmehan Helsinkiäkin etelämpänä. Jossain Enköpingin ja Hallstahammarin välillä Sakke sanoi la-puhelimella, että pian tultaisiin sellaiselle levähdyspaikalle, jossa täytyy poiketa. Oli jo ihan sysipimeä kun saavuimme Saken mainitsemaalle paikalle. Sakke lähti heti taskulampun kanssa pimeään metsään, lampun valo vain häilähteli suurten kuusien välissä ja viimein häipyi kokonaan. Me Jaskan kanssa naureskeltiin jotta mikähän sillä Sakella taas on mielessä, vaikka oltiinhan me jo saatu kokea vaikka millaista yllätystä. Kesti kotvan, ja sitten alkoi taas vilahdella lampun valo kuusien lomasta.

”Oli se minun kätkö säilynyt”, kuului Sakke sanovan ja kantoi metsästä painavaa muovista laivan ”Tax-Free” -kassia. Me jo Jaskan kanssa kyselemään jotta mikä tämä operaatio oikein on. Sakke kertoi työreissuillaan ostaneensa laivasta juomia valmiiksi kun tullaan tänne lomalla. Oli kätenyt ne tuonne ladon lattian alle. Nyt ne olivat tarpeen. Ruotsissa ja Norjassa kun tuohon aikaan olivat alkoholijuomat huomattavan kalliita.

Päätettiin, että ollaan loppuyö sillä levähdyspaikalla. Sovittiin, että ennen kuin jatketaan matkaa, niin jaetaan juomat kolmen kesken, jos vaikka Norjan tullissa sattuisivat tarkastamaan, ei olisi ylimääräistä vietäväksi yli rajan.

Kierrettiin vaunujen takajalat alas ja nautittiin iltapalaa ja painuttiin hyvin ansaitulle yölevolle. Aamulla heräiltiin kun aurinko paistoi puiden lomasta ja sää oli muutenkin hyvä. Kun siinä saatiin aamiaiset syödyksi ja oltiin laittelemassa tavaroita paikoilleen, paikalle ajoi poliisien farmari Volvo. Ajoi hyvin hiljaa aivan meidän vaunujen edestä mutta ei pysähtynyt kohdalla. Me jo meinattiin, jotta ne tulevat ratsaamaan tai vähintäänkin kaskemään pois. Eivät ne meitä edes näyttäneet huomaavan, ajoivat toiseen päähän pysäköintialuetta ja peruuttivat Volvon takapyörät nurmikolle, ja keulan tielle päin. Poliisit istuivat autossa ja katselivat tien liikennettä, aivan kuin olisivat odottaneet jotakin tulevaksi. Aikansa odoteltuaan lähtivät takaisin Tukholman suuntaan. Mekin jatkoimme matkaamme kohden Örebrota ja Karlstadia.

Lähellä Karlstadia, Skattkärrin lähetyvillä, poikkesimme leirintäalueelle, jossa yövyimme. Kuten kerrottua, meillä oli mukanamme oma telttasauna. Leirintäalue oli matalarantaisella Vänernin rannalla, jossa oli hyvä uintimahdollisuus. Pysytimme saunamme, Mikkasen Irja kirjoitti paksulla tussilla teltan kattoon suurin kirjaimin; ”Finn Bastu”. Se herätti tietenkin paikalla olleissa ruotsalaisissa ansaittua huomiota. Leirimme ”naapurina” oli kahden ruotsalaismiehen telttakunta, jotka olivat sopivasti nauttineet muutakin kuin ruotsalaista kansalaisluottamusta. Miehiä näytti huvittavan kovasti ”hullujen suomalaisten” touhut telttasaunoineen ja korsteenista nousevine savuineen. Tulivat oikein vierestä katselemaan.

Kun sitten olimme saaneet saunan lämmitetyksi ja kokeiltua miten oli löylyjen kanssa, olihan tuo lämmityskerta saunamme ensimmäinen. Voimme todeta, että sauna antoi ihan oivalliset löylyt ja sitten järveen uimaan, hyvin toimi. Totta

